

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

от «18» декабрь 2020 года

№ 519

«2021-2024 елларга Әлки муниципаль районы балаларын һәм яшьләрен патриотик тәрбияләү» муниципаль максатчан программасын раслау турында

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2016-2020 елларга Россия Федерациясе гражданнарын патриотик тәрбияләү» дәүләт программасы турында» карары, «Хәрби бурыч һәм хәрби хезмәт турында», «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законнар нигезендә Әлки муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. «2021-2024 елларга Әлки муниципаль районы балаларын һәм яшьләрен патриотик тәрбияләү» муниципаль максатчан программасын расларга (кушымта итеп бирелә)
2. Әлки муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлегенә чаралар планы пунктларын тормышка ашыруны тәмин итәргә.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Әлки муниципаль районы
Башкарма комитет житәкчесе:

И.В.Юсупов

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Башкарма комитетының
 2020 елның 18.12.519 № карарына
 кушымта

«2021-2024 ЕЛЛАРГА ӘЛКИ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАЛАЛАРЫН ҺӘМ ЯШЬЛӘРЕН ПАТРИОТИК ТӘРБИЯЛӘУ» МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММАСЫ

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2021-2024 елларга Әлки муниципаль районы балаларын һәм яшьләрэн патриотик тәрбияләү» муниципаль максатчан программасы
Программаны эшләү өчен нигезләр	РФ Хөкүмәтенен 2015 елның 30 декабрэндәге «2016-2020 елларга Россия Федерациясе гражданнын патриотик тәрбияләү» дәүләт программасы турында» 1493 номерлы карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Карары белән расланган «2017-20 елларга Татарстан Республикасы яшьләрэн патриотик тәрбия бирү» озак сроклы максатчан программасы һәм «2017-2020 елларга яшьләрәгә патриотик тәрбия бирү» ярдәмче программасы
Программаны төп эшләүче	Әлки муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге һәм Әлки муниципаль районы «Мәгариф идарәсе» МКУ
Программаның төп чараларын башкаручылар	Башкарма комитетның Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге, Әлки оборона-спорт-техник оешмасы (ОСТО), Әлки муниципаль районының «Мәгариф идарәсе» МКУ, «Әлки районы буенча Татарстан Республикасы Хәрби комиссариаты» бүлеге, Әлки район мәдәният бүлеге, Халыкны эш белән тәэмин итү үзәге, Эчке эшләр бүлеге, «Базарлы Матак РҮХ» ДАСУ, «Базарлы Матак РҮХ» ДАСУ, Әлки муниципаль районының С. М. Лисенков исемендәге тарихи - туган якны өйрәнү музейе муниципаль бюджет учреждениесе, ветераннар Советы, «Форпост» яшьләр жәмәгәт тәртибен саклау үзәге, «Әлки хәбәрләре» район газетасы
Программаның максатлары	Районда һәм республикада ижтимагый һәм икътисади тотрыклылыкка ярдәм итү, Татарстан Республикасы балаларында һәм яшьләрэндә югары патриотик аң формалаштыру, Ватанга тугрылык, конституция бурычларын үтәүгә әзер булуны тәэмин итүче патриотик тәрбия системасын үстерү һәм камилләштерү.
Программаның бурычлары	Район балаларын һәм яшьләрэн патриотик тәрбияләү өлкәсендә норматив-хокукий базаны камилләштерү; Дәүләт яшьләр сәясәтенен бер юнәлеше буларак патриотик тәрбия өлкәсендә вәкаләтләрне һәм жаваплылыкны бүлү системасын үстерү аша ведомствоара хезмәттәшлек моделен булдыру. Яшьләрне рухи-әхлакый тәрбияләү, гражданнык һәм патриотик, шәхеснең һәрьяклап үсеше өчен шартлар формалаштыру; Тәрбия технологияләрэн камилләштерү; Балаларга һәм яшьләрәгә патриотик тәрбия бирү өлкәсендә эшчәнлек алып баручы төрле ижтимагый оешмалар һәм берләшмәләр эшчәнлегенә ярдәм итү; Мәктәптә гражданнык-патриотик тәрбия бирү системасын

	<p>булдыруны дәвам итү.</p> <p>Укучыларны гражданлык-патриотик тәрбияләү алымнарын һәм методларын үстерү.</p> <p>Патриотик тәрбия белән шөгьльләнүче яшьләр учреждениеләрен, өстәмә белем бирү учреждениеләрен үстерү һәм модернизацияләү.</p> <p>Районның инновацион үсешен тәэмин итү өчен патриотик тәрбия бирүнең оештыру-методик базасын үстерү.</p> <p>Патриотик тәрбия буенча белгечләр эзерләү һәм янадан эзерләү.</p> <p>Республика яшьләренең тарихи кыйммәтләр нигезендә аңын үстерү, Россиянең икътисадын, мәданиятен, сәнгатен үстерүдә республиканың роле, үз халкың өчен горурлык хисен саклап калуга патриотик хисләр формалаштыру.</p> <p>Ижтимагый оешмаларны (берләшмәләрен), белем бирү учреждениеләрен, хезмәт коллективларын патриотик тәрбияләүдә катнашуга жәлеп итү.</p> <p>Белем бирү учреждениеләрендә патриотик тәрбия бирүнен сыйфатын күтәрү.</p> <p>Дәүләтнең төп рухи көче буларак патриотизмны алга таба үстерү максатында фәнни нигезләнгән, оештыру һәм пропаганда эшчәнлеген үткәрү.</p>
<p>Программаны тормышка ашыру вакыты</p>	<p>2021-2024 еллар</p>
<p>Программаны тормышка ашыруның төп юнәлешләре</p>	<p>Программа чаралары түбәндәге юнәлешләр буенча системалаштырыла: патриотик тәрбия процессын камилләштерү; гражданны хәрби хезмәткә эзерләү; патриотик тәрбиянең фәнни-теоретик һәм методик нигезләрен үстерү; яшьләрен патриотик тәрбияләү мәнфәгатьләрендә ижтимагый оешмалар (берләшмәләр) эшчәнлеген координацияләү; патриотик тәрбия өлкәсендә мөһим тәэмин итү; патриотик тәрбиядә Россия, Татарстан дәүләт символларын һәм Әлки районы символларын куллану.</p> <p>Гражданлык-патриотик тәрбия бирү буенча эшнәң өстенлекле юнәлешләрен билгеләү.</p> <p>Гражданлык-патриотик тәрбия эчтәлеген баеп. Уку дисциплиналары курсларында гражданлык-патриотик юнәлешне көчәйтү.</p> <p>Гражданлык-патриотик тәрбия бирүнең методик нигезләрен үстерү: Ватан патриоты шәхесен формалаштыру һәм үстерү проблемалары буенча методик рекомендацияләр эшләү.</p> <p>Мәктәпләр эшчәнлегенә практикасына кергү өчен гражданлык-патриотик тәрбия бирү өлкәсендә алдынгы тәҗрибәне өйрәнү һәм гомумиләштерү.</p> <p>Граждан-патриотик тәрбиядә укучы гаиләләренең актив катнашу формаларын үстерү</p>
<p>Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре</p>	<p>Программаны гамәлгә ашыруның нәтиҗәләгән гомумиләштерелгән бәяләү күрсәткечләре сыйфатында чыгыш ясы торган объектив критерийлар системасын куллануга бәяләү.</p> <p>Алар әхлакый-рухи һәм микъдар параметрлары белән күрсәтелгән; Әхлакый-рухи параметрлар:</p> <p>укучыларның толерантлыгын арттыру, Татарстан, Россия Федерациясе халыкларының бердәмлеген һәм дуслыгын ныгыту; гражданлык һәм патриотик бурычларын үтәүгә барлык формалары чагылышында укучыларның эзерлек дәрәҗәсе һәм омтылышы, аларның ижтимагый һәм шәхси мәнфәгатьләрен</p>

	<p>яраштыра белүләре, Ватаныбыз чәчәк ату эшенә алар керткән реаль өлеш;</p> <p>Ватаны өчен мэхәббәт һәм горурлык хисе тәрбияләү; илнең горейф-гадәтләренә сакчыл караш тәрбияләү.</p> <p>Микъдар параметрлары. Болар:</p> <p>патриотик юнәлештә үткәрелгән күргәзмәләр саны;</p> <p>патриотик клублар һәм берләшмәләр эшчәнлегә белән шөгылләнүче укучылар саны;</p> <p>патриотик тематика буенча үткәрелгән фестивальләр һәм конкурслар саны;</p> <p>хәрби-спорт уеннары үткәрү саны;</p> <p>үткәрелгән фәнни-гамәли конференцияләр саны;</p> <p>Бөек Ватан сугышында катнашкан хәрби каберлекләренә төзекләндерү эшләре, эзләү эшләре, Бөек Ватан сугышы урыннарына походлар саны;</p> <p>сугыш һәм хезмәт ветераннары өстендә шефлык эше саны.</p> <p>Әлки муниципаль районында патриотик тәрбия бирүнен нәтижәле дәүләт һәм ижтимагый институтларның граждән һәм патриотның социаль-актив шәхесен формалаштыру буенча көчләрен берләштерергә сәләтле системасын алга таба үстерү.</p>
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	<p>Әлегә программада катнашучылар муниципаль район Башкарма комитетына хисап тотачаклар. Әлки муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлегә, «Мәгариф идарәсе» МКУ программа чараларын планлаштыру, узара хезмәттәшлек, программа чараларын тормышка ашыруны координацияләү һәм контрольдә тотуны оештыра.</p>
Кадрлар белән тәмин итү	<p>Мәгариф учреждениеләрендә атмосфера билгеләүче югары квалификация һәм һөнәри осталык белән беррәттән, тәрбия өлкәсендәге кабул ителә торган кыйммәтле ориентацияне һәм әхлакый нормаларны аңлаучы белгечләр тарафыннан тәрбияне гамәлгә ашыручы кадрлар составы учреждениеләрнең туплауны күзәтү. Белгечләрнең югары әхлакый сыйфатларга ия булуы.</p>
Программаны гамәлгә ашыру механизмы	<p>Тәрбияләү, берләштерү һәм аларның эшчәнлеген координацияләү процессына йогынтыны тәмин итү максатларында программаны тормышка ашыру механизмы кызыксынган якларның белем бирү учреждениеләре эше методларын камилләштерүгә нигезләнә.</p> <p>Программаны тормышка ашыруга өстәмә белем бирү учреждениеләре, мәдәният һәм спорт учреждениеләре, укучыларның ата-аналары, ижтимагый оешмалар һәм берләшмәләр жәлеп ителә.</p>
Ресурслар белән тәмин итү	<p>Программаны 2021-24 елларда финанслау Әлки муниципаль районы жирле бюджеты, иганәчеләр һәм башка хәйрия фондлары хисабына башкарылачак.</p>

КЕРЕШ

«2021-2024 елларга Әлки муниципаль районы балаларын һәм яшьләрен патриотик тәрбияләү» муниципаль максатчан программасы РФ Хөкүмәтенең 2015 елның 30 декабрендәге 1493 номерлы карары белән расланган «2017-2020 елларга Россия Федерациясе гражданнын патриотик тәрбияләү» Дәүләт программасы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән расланган «2017-2020 елларга Татарстан Республикасы яшьләренә патриотик тәрбия бирү» озак сроклы максатчан программасы һәм «2017-2020 елларга яшьләренә патриотик тәрбияләү» ярдәмче программасы нигезендә эшләнгән.

Россия мәгарифен модернизацияләү концепциясе, «Татарстан Республикасы яшьләренә патриотик тәрбия бирү» ярдәмче программасы яшьләренә һәм укучыларны тәрбияләүнең мөһим бурычларын билгеләде. Аны гамәлгә ашыру буыннарның тарихи дәвамлылыгын саклауга, милли мәдәниятне үстерүгә, Россия халыкларының тарихи һәм мәдәни мирасына сак караш тәрбияләүгә, аларда демократик жәмгыять кыйммәтләрен һәм шәхеснең мөһим гражданлык позициясе, толерантлык, патриотизм сыйфатларын аңлауны формалаштыруга ярдәм итәчәк.

Ватанга мөхәббәт, үз илең өчен горурлык тәрбияләү бала шәхесен үстерү өчен зур әһәмияткә ия. Ватанга мөхәббәттән һәм аның тарихына һәм мәдәниятенә хөрмәт итүдән башка гражданнын һәм патриотны тәрбияләү, балаларда үз абруе, шәхеснең уңай сыйфатлары хисе формалаштыру мөмкин түгел.

Үткәннән белмәгәннән бүгенгесә юк, киләчәккә дә була алмый. Кеше халкының тарихын һәм горур-гадәтләрен ныклап белгән вакытта гына чын патриот һәм гражданин була ала. Балалар үзләрен зур ил халкының бер өлеше булуын, татарстанлы россиялеләр булуын тоярга тиеш.

Әлеге идеяне абстракт мисалларда түгел, ә ил, шәһәр, поселок, авыл, мәктәп, гаилә тарихының конкрет материалларында тәэмин итәргә кирәк; конкрет кешеләр - танылган тарихи шәхесләр, үз гаиләсә эгзалары, яқыннары һәм ерак туганнар, безнең поселок халкының, укытучыларның һәм мәктәпне тәмамлаучыларның, Бөек Ватан сугышында катнашучыларның һәм "кайнар нокталарда" хәрби хәрәкәтләрдә катнашучыларның кызыклы һәм күренекле кешеләре язмышы белән танышу аша.

Патриотик тәрбиянең нигезләре-Россиянең мәдәни мирасын, горур-гадәтләрен һәм рухи-эхлакый кануннарын өйрәнү һәм саклау.

Яшь гражданында ватанпәрвәрлеге - ул аның Ватаны турында белем дәрәжәсе генә түгел, ә үз-үзен тотышын жайга салучы һәм башкаларның үз-үзләрен тотышын бәяләү критерие булып торган эчке хәләте.

Мәктәп укучыларында үз-үзенә тоту күнекмәләре һәм гадәтләре тәрбияләнгән очракта гына ватанпәрвәрлек формалаштырудагы уңышлар турында сөйләргә мөмкин. Билгеле булганча, һәр тәҗрибә дәвамлы күнегүләр яисә эшчәнлекнең һәм үз-үзенә тотуның башка төре юлы белән эшләнә. Менә ни өчен укучыларны ватанпәрвәрлек күрсәтү белән бәйле практик эшчәнлекнең төрле төрләренә жәлеп итәргә кирәк.

мәдәният нигезләрен белүдән башка шәхеснең, гаиләнең, жәмгыятьнең һәм дәүләтнең тулы кыйммәтле, рухи бай торышы мөмкин түгеллеген патриотик тәрбия аңлатырга тиеш.

Ярдәмче программа Башкарма комитетның һәм ижтимагый оешмаларның (берләшмәләреннән) патриотик тәрбия проблемаларының киң спектрын хәл итүдәге уртақ эшчәнлеген күздә тоту һәм бу процесска алга таба динамика бирергә тиеш.

Ярдәмче программасы демократик дәүләт һәм гражданлык жәмгыяте эшчәнлегенә принципнарына таяна, анда дәүләт хакимиятеннән, ижтимагый оешмаларның (берләшмәләреннән), фәнни һәм ижади берлекләреннән һәм оешмаларның барлык органнарының үз инициативалары нигезендә катнашу мөмкинлегенә бар.

ПРОБЛЕМАНЫҢ ЭЧТӘЛЕГЕ ҺӘМ АНЫ ПРОГРАММА МЕТОДЛАРЫ БЕЛӘН ХӘЛ ИТҮ ЗАРУРИЛЫГЫН НИГЕЗЛӘҮ

Ярдәмче программа Әлки муниципаль районы балаларына, яшүсмерләренә һәм яшьләренә патриотик тәрбия бирү системасының эчтәлеген һәм төп үсеш юлларын билгели һәм

гражданнарның патриотик аңын, жәмгыятьнең рухи-эхлакый бердәмлеге нигезләренәң берсе буларак, алга таба да формалаштыруга юнәлдерелгән.

Ярдәмче программа патриотик тәрбия өлкәсендә төп бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән хокукий, оештыру һәм методик чаралар комплексын тәшкил итә.

Ярдәмче ижтимагый оешмаларның һәм берләшмәләренәң муниципаль структураларының патриотик тәрбия проблемаларының киң спектрын хәл итүдәге уртак эшчәнлеген күздә тотып һәм аңа алга таба динамика бирергә тиеш.

Патриотик тәрбияне алга таба камилләштерү, тәҗрибәне баеп максатыннан методик кулланмалар, мастер-класслар, Хәтер, дан, батырлык һәм Дәрәжә дәресләре эшләнә.

Патриотик тәрбия буенча фестивальләр, конференцияләр, слет-конкурслар үткәру балаларыбызның тотышы һәм мәнфәгатьләре, аларның бу вакыйгаларга, халыкның батырлыкларына карата хисләре турында баян итә. Районда «Өлки хәбәрләре» газетасында сугыш ветераннары һәм тыл хезмәтчәннәренәң батырлыкларын яктыртуның аерым бите эшләнә.

Яшьләренәң соңгы елларда сайлау кампанияләрендә актив катнашуын да билгеләп үтәргә кирәк. Актив тормыш позициясе һәм вакыйгалар өчен шәхси җаваплылык хисе уртак сайлау комиссияләре эшендә актив катнашкан яшь гражданнарны характерлый.

Физик тәрбия, спорт һәм яшьләр өлкәсендә башкарма органнарның яшьләр төркеме арасында эшнә оештыру буенча эшчәнлеге даими рәвештә активлаша.

Шул ук вакытта патриотик тәрбия системасының нәтиҗәле эшләве өчен барысы да эшләнмәгән әле. Эхлакылык, гражданлык һәм патриотизм жәмгыятьнең тулы нигезе булып тормый әле. Күп очракта ата-аналар, гаилә, коллектив, жәмгыять, Ватан алдында җаваплылык һәм бурыч хисе югалган. Болар барысы да югары рухи-эхлакый принципларны һәм гражданлык җаваплылыгын, үз ватаныңа мөхәббәт һәм тугрылык тәрбияләүгә юнәлдерелгән патриотик тәрбиянең программалы методлар белән барлык проблемаларын хәл итүгә юнәлдерелгән эшнәң актуальлеге, жәмгыятькә һәм дәүләткә лаеклы һәм фидакарь хезмәт итүгә, районның үсеш планнарын тормышка ашыруда актив катнашуга эзерлек турындагы эшнә дәвам итү кирәклеген күрсәтә.

Хәзерге вакытта эшнә алга таба камилләштерүгә юнәлдерелгән чаралар үткәру зарурлыгы туды:

- югары рухи-эхлакый принципларны һәм гражданлык җаваплылыгын, үз Ватаныбызга булган мөхәббәтне һәм тугрылыкны, жәмгыятькә һәм дәүләткә лаеклы һәм фидакарь хезмәт итүгә эзерлекне, районыбызны үстерү планнарын гәмәлгә ашыруда актив катнашу тәрбияләү;
- мәдәни-тарихи кыйммәтләр нигезендә патриотик хисләр һәм яшьләренәң аңын формалаштыру;
- Ватаныбызның күп гасырлык тарихын, Россиянең дөнья тарихында тоткан урынын һәм ролен, илнең бәйсезлеге һәм мөстәкыйльлеге өчен көрәшкән төрле буыннарның героик үткәнен өйрәнү;
- конституцион, гражданлык һәм хәрби бурычны тирән аңлау, югары мәдәниятлелекне һәм белемлекне үстерү;
- Ватанга лаеклы хезмәт итүгә эзерлек булган идеяне аңлау;
- үз-үзеңне тоту, фидакарьлек, җаваплылык һәм коллективизм, хезмәткә карата хөрмәт һәм намуслы мөнәсәбәт формалаштыру;
- яшүсмерләр һәм яшьләренәң сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, наркомания, эчкечелек, хокук бозуларны һәм күзәтүсезлекне профилактикалау, яшьләренәң сәламәтлеген яхшырту.

Өлеге программаны тормышка ашыру нәтиҗәле, ведомствоара хезмәттәшлекне тәмин итәргә мөмкинлек һәм муниципаль районның үсеш килүче буынына патриотик тәрбия бирүдә уңай нәтиҗәләр бирә.

ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

Программаның төп максатлары:

патриотик тәрбия системасын алга таба үстерү һәм камилләштерү;

район балаларында һәм яшьләрендә югары патриотик аң, Ватанга тугрылык, конституциячел бурычларны үтәүгә эзерлек формалаштыру.

Әлеге максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- патриотик тәрбия системасын булдыруны давам итү;
- патриотик тәрбиянең норматив-хокукый һәм оештыру-методик базасын камилләштерүне давам итү;
- башкарма хакимиятнең һәм жирле үзидарәнең барлык дәрәжәләрендә яшьләргә патриотик, гражданлык тәрбиясе бирү мәсьәләләре буенча гамәлләр белән идарә итүне һәм координацияләүне тәмин итә торган механизмнарны булдыру;
- укучы яшьләргә патриотик тәрбия бирү мәсьәләләре буенча ММЧ һәм матбугат белән эш дәрәжәсен күтәрү;
- балаларга патриотик тәрбия бирүдә гаиләнең ролен көчәйтү;
- патриотик тәрбия белән шөгыйльләнгән яшьләр учреждениеләрен үстерү;
- патриотик тәрбия буенча белгечләр эзерләү һәм яңадан эзерләү;
- тарихи кыйммәتلәр нигезендә район яшьләренең патриотик хисләрен һәм аңын формалаштыру, үз халкы өчен горурлык хисен саклап калу;
- ижтимагый оешмаларны (берләшмәләрне), мәдәни һәм белем бирү учреждениеләрен, хезмәт коллективларын, аерым гражданнарны патриотик тәрбиядә катнашуга җәлеп итү;
- белем бирү учреждениеләрендә патриотик тәрбия бирүнең сыйфатын күтәрү;
- дәүләтнең рухи нигезе буларак патриотизмны алга таба үстерү максатыннан фәнни нигезләнгән оештыру һәм пропаганда эшчәнлеген үткәрү;
- патриотик тәрбия системасын үстерү һәм камилләштерү.

Әлеге бурычларны хәл итү Программа чараларын үткәрү белән башкарылачак.

ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУНЫҢ ТӨП ЮНӘЛЭШЛӘРЕ

1) Патриотик тәрбия процессын камилләштерү

Патриотик тәрбия процессын камилләштерү буенча чаралар системасында карала: яшьләргә патриотик тәрбия бирү эшенең сыйфатын күтәрү;

хәзерге этапта патриотик тәрбия бирү эшенең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;

патриотик тәрбия эчтәлеген баепу;

Ватанны саклаганда һәлак булган сугышчылар истәлеген мәңгеләштерү;

жәмгыятькә һәм дәүләткә лаеклы һәм фидакарь хезмәт итүгә, Ватанны саклау буенча бурычларны үтәүгә эзерлек тәрбияләү;

патриотик тәрбия бирү өлкәсендә учреждение һәм оешмаларның үзара хезмәттәшлеген һәм координацияләүне тәмин итү;

патриотик тәрбия процессы белән идарә итү системасын камилләштерү;

патриотик тәрбия буенча тәрбия процессын контрольдә тоту.

Патриотик тәрбия өлкәсендә белгечләр эзерләү системасын камилләштерү;

Гражданнарны хәрби хезмәткә эзерләү буенча чаралар системасы тарафыннан түбәндәге чаралар күздә тотыла:

хәрби хезмәтнең абруен күтәрү;

яшьләрне физик һәм психологик яктан эзерләү;

хәрби-гамәли, спорт-техник спорт төрләрен популярлаштыру;

хәрби хезмәткә чакырылучыларның белем дәрәжәсен күтәрү, алар тарафыннан хәрби-учет белгечлекләрен алу;

гражданнарны хәрби хезмәт нигезләренә өйрәтү.

2) патриотик тәрбиянең фәнни-теоретик һәм методик нигезләрен үстерү

Патриотик тәрбиянең фәнни-теоретик һәм методик нигезләрен үстерү буенча чаралар системасы белән күздә тотыла:

Өлки муниципаль районында патриотик тәрбия бирү буенча методик үзәк төзү;

патриотик тәрбия өлкәсендә укыту һәм махсус программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

патриотик тәрбия өлкәсендә алдынгы тәҗрибәне өйрәнү һәм гомумиләштерү, аны патриотик эш практикасына кертү.

3) ижтимагый оешмалар (берләшмәләр) эшчәнлеген координацияләү

Патриотик тәрбия мәнфәгатләрендә ижтимагый оешмалар (берләшмәләр) эшчәнлеген координацияләү буенча чаралар системасында карала:

патриотик тәрбия эшендә ижтимагый оешмаларның (берләшмәләрнең) һәм ижади берлекләреннән катнашуына шартлар тудыру;

патриотик тәрбия буенча РОСТО эшен активлаштыру, хәрби хезмәткәрләргә Татарстан Республикасы халыклары мәдәнияте байлыкларына, Россия Федерациясә һәм дөнья мәдәнияте байлыкларына жәлеп итүгә юнәлдерелгән хәрби-шеф эшендә мәдәният учреждениеләре, ижтимагый оешмалар (берләшмәләр) вәкилләре, ижат интеллигенциясә вәкилләре катнашу;

район халкының патриотик аңын формалаштыруга ижтимагый-тәрбия йогынтысының актив формаларын үстерү.

4) патриотик тәрбия өлкәсендә мәгълүмати тәэмин итү

Патриотик тәрбия өлкәсендә мәгълүмати тәэмин итү буенча чаралар системасында карала:

массакуләм мәгълүмат чараларының патриотизмны пропагандалауда тагын да киңрәк катнашу өчен шартлар тудыру.

5) Патриотик тәрбиядә Россия һәм Татарстан дәүләт символларын куллану

Россия һәм Татарстан дәүләт символларын патриотик тәрбиядә куллануны регламентлаштыру максатларында карала:

патриотик тәрбия бирүдә Россия һәм Татарстан дәүләт символларын куллану буенча кулланмалар, оештыру һәм методик рекомәндацияләр бастыру;

Россия һәм Татарстанның дәүләт символларын кулланып гражданның патриотик тәрбияләү мәсьәләләре буенча район конкурслары, күргәзмәләр һәм экспозицияләр үткөрү;

беләм бирү учреждениеләрендә Россия һәм Татарстан Республикасы дәүләт символикасын, дәүләт флагын, гербын һәм гимнын рәсми куллану тәртибен өйрәнүне оештыру;

ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУНЫҢ НӘТИҖӘЛӘГЕ КРИТЕРИЙЛАРЫ

Әхлакый-рухи күрсәткечләр:

толерантлыкны арттыру, яшьләр арасында экстремизм дәрәжәсен киметү;

Татарстан Республикасы һәм Әлки муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның бердәмлеген һәм дуслыгын саклау һәм ныгыту;

яшьләрнең Ватанны саклауга әзерлегә;

яшьләрнең республиканың социаль-иқтисади үсешә белән кызыксынуы һәм аларның әлегә процесста катнашырга әзерлекләре;

массакуләм мәгълүмат чараларында патриотик тематиканы киңәйтү.

Микъдар параметрлары:

гамәлдәгә балалар һәм яшьләр берләшмәләре, клублар, патриотик юнәлештәгә үзәкләр саны;

сәламәтләндрерү лагерьларының хәрби-спорт сменалары саны;

патриотик берләшмәләрдә, клубларда, үзәкләрдә исәптә торучы балалар һәм яшьләр саны;

патриотик юнәлештәгә чараларда катнашучы балалар һәм яшьләрне колачлау.

ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Программаны гамәлгә ашыру механизмы тәрбия процессына йогынты ясауны тәэмин итү, массакуләм мәгълүмат чараларында патриотизмны пропагандалау, ижтимагый оешмаларны, берләшмәләргә берләштерү, аларның эшчәнлеген координацияләү максатларында барлык дәрәжәдәгә дәүләт һәм муниципаль хакимият институтларының эш ысулларын камилләштерүгә нигезләнә.

Программаны башкаручы булып Әлки муниципаль районы Башкарма комитеты тора.

ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ

Программа чаралары район бюджеты, бюджеттан тыш чыганаclar, максатчан чаралар һәм ирекле иганәләр хисабына тормышка ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру барышында, аерым чараларны финанслау күләмнәре, жирле бюджетның расланган чыгымнарын исәпкә алып, төгәлләштереләчәк һәм төзәтмәләр кертелергә тиеш булачак.

ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУДАН КӨТЕЛГӘН НӘТИЖӘЛӘР

Үсеп килүче буында югары гомуми мәдәният, патриотик хисләр һәм аңны Россиянең, Татарстан Республикасының, районның тарихи кыйммәтләре нигезендә формалаштырырга мөмкинлек бирә торган патриотик тәрбиянең бербөтен системасын булдыру.

Яшь буында Ватанга мөхәббәт, гражданлык бурычларын һәм конституцион бурычларын анлау тәрбияләү.

Яшүсмерләр клубларын, патриотик юнәлештәге клубларны булдыру.

Бала һәм яшүсмернең эхлакый, интеллектуаль һәм физик формалашуы өчен уңай шартлар тудыру.

Яшь буында патриотик һәм гражданлык тәрбиясе бирүдә район гаиләләренә, бистә, авылларының иҗтимагый оешмаларына адреслы ярдәм күрсәтү.

Толерантлыкны арттыру, жәмгыятьтә идеологик каршылык дәрәжәсен киметү.

Халыклар бердәмлеген һәм дуслыгын ныгыту.

Гражданнарның икътисад үсешендә кызыксынуларын тәэмин итү, жәмгыятьтә социаль киеренкелекне киметү.

Гражданнарның Ватанны саклауга әзерлегенә карата дөньяви карашларын үстерү.

Программаны гамәлгә ашыруның соңгы нәтижәсе районда ватанпәрвәрлек һәм интернационализм үсешенә уңай динамикасы, аның нигезендә жәмгыятьтә рухи һәм мәдәни күтәрелеш өчен уңай шартлар тәэмин итү, икътисадый тотрыклылыкны ныгыту булырга тиеш.

«2021-2024 елларга Өлкә муниципаль районы балаларын һәм яшьләрөн патриотик тәрбияләү» ярдәмчә программасына 1 нче кушымыта

2021-2024 ЕЛЛАРГА ӨЛКӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАЛАЛАРЫНА ҺӘМ ЯШЬЛӘРӨНӨ ПАТРИОТИК ТӘРБИЯ БИРҮ БУЕНЧА ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ БУЕНЧА ЧАРАЛАР ПЛАНЫ
(жаваплы башкаручылар белән килештерелеп төзелде)

т/б №	Чаралар исеме	Үткөрү вакыты	Жаваплы башкаручылар	2021-2024 елларга финанс чыгымнары (агымдагы финанслау)		
				2021 ел	2022 ел	2023 ел
Оештыру чаралары						
1	Өлкә муниципаль районы балалар һәм яшьләргә патриотик тәрбия бирү буенча ведомствоара комиссия утырышы	Кварталга бер тапкыр	Ведомствоара комиссия эгъзаллары	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
2	Яшәу урынында хәрби-патриотик, спорт юнәлешендәге яшүсмерләр клублары чөлтәрен булдыру, аларны үстөрү	2021-2021 еллар	Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлгеге. Мәгариф бүлгеге	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
3	Яшь граждандарны патриотик тәрбияләүдә катнашучы ижтимагый берләшмәләр турында мәгълүмаглар базасын булдыру һәм системалы яңарту	Программаның гамәлдә булу вакытында	Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлгеге. Мәгариф бүлгеге, Ветераннар советы, Хәрби комиссариат	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
4	Хәрби хезмәткә чакырылуға кадәрге яшьләргә эзерләү программалары нигезендә Алексеевск аграр көллиятенен Өлкә филиалы, район гомуми белем бирү мәктәпләренен укыту-методик һәм матди-техник базасын ныгыту	даими	Мәгариф бүлгеге, хәрби комиссариат, Алексеевск аграр көллиятенен Өлкә филиалы	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
5	Патриотик тәрбия буенча педагогларны	Программаны	Мәгариф бүлгеге	гариза	гариза	гариза

эзерлүү дәрәжәсен күтөрү (курслар, семинарлар, конференциялар, мастер-класслар)	н гамәлдә булу дэвамьында	нигезендә финанслау	нигезендә финанслау	нигезендә финанслау	нигезендә финанслау	нигезендә финанслау
Яшь граждандарны патриотик тәрбиялүү өлкәсендә эшчәнлекне камилләштерү						
6	Балаларга һәм яшьлөргә әхлакый һәм патриотик тәрбия бирү буенча семинарлар оештыру һәм үткөрү	ел саен	Мәгариф бүлеге. Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге. Хәрби комиссариат	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
7	Геройлар, Бөек Ватан сугышы, тыл хезмәтчәннәре турында китаплар буенча уку конференцияләре үткөрү. Рефератлар һәм ижади эзләнү-тикшеренү эшләре эзерлөү.	ел саен	Мәгариф бүлеге. Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге. Хәрби комиссариат.	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
8	Хәбәрсез югалган һәм һөлак булган кешеләр турында мәгълүматлар банкын тулыландыру һәм «Хәтер» китабы нәшрияты белән даими элементә	ел саен	Мәгариф бүлеге. Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге. Хәрби комиссариат. Ветераннар советы	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
10	Тарихи-туган якны өйрөнү музейларында, мәгариф музейларында экскурсияләр үткөрү һәм анда катнашу.	ел саен	Мәгариф бүлеге. Социаль-мәдәни өлкә бүлеге	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
11	Яшьләргә хәрби белгечлекләр буенча укытуны оештыру	ел саен	Хәрби комиссариат. Халыкны эш белән тәэмин итү үзәге	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
Патриотик тәрбия бирү һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру буенча чаралар, балалар арасында спорт чаралары.						
12	Көз һәм яз көннәрендә чакырылырга тиешле хезмәткә чакырылучыларның Республика спартакиадаһында катнашуы.	ел саен	Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге. Хәрби комиссариат. Мәгариф бүлеге	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
13	Әлки муниципаль районы хәрби хезмәткә чакырылучылар арасында хәрби-гамәли спорт төрләре буенча район, зона ярышларында катнашу һәм үткөрү	Апрель, Октябрь 2021-24 ел	Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге. Хәрби комиссариат.	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
14	Ватанны саклаучылар көненә һәм Жинү	Февраль-март	Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге.	гариза	гариза	гариза

	көнене бағышланған оборона-массакуләм һәм спорт эше айлығын үткәру	2021-24 ел	спорт бүлеге. Хәрби комиссариат.	нигезендә финанслау	нигезендә финанслау	нигезендә финанслау	нигезендә финанслау	нигезендә финанслау
15	Хәрби хезмәткә алынуучылар (призывник) көне үткәру	Апрель, Октябрь 2021-24 ел	Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге Хәрби комиссариат	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
16	Спортның техник төрләрен үстәру (картинг, хәрби-гамәли төрләре)	2021-24 еллар	Мәгариф бүлеге. Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге. Хәрби комиссариат ОСТО (ДОСААФ);	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
17	Жиңу көнен бәйрәм итүгә багышланган чаралар үткәру	Май 2021-2024 еллар	Программада кагнашучыларның барысы да	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
18	Хәрби-патриотик юнәлештә мөктәп басмалары, балалар рәсемнәре, инша конкурслары үткәру	2021-24 еллар	Мәгариф бүлеге	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
19	Батырлык дәрәсләре үткәру, Бөек Ватан сугышы ветераннарының, локаль сугышчылар белән очрашулар оештыру.	ел саен	Мәгариф бүлеге. Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге. Хәрби комиссариат	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
20	Хәрби дан һөйкәлләре һәм мемориаллары патронажы	ел саен	Мәденият бүлеге. Мәгариф бүлеге. Хәрби комиссариат Жирле үзидарә Советы. Ветераннар советы.	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
21	Ел саен үткәрелә торган Бөленроссия конкурсына республиканың иң яхшы музейларын күрсәтү өчен иң яхшы музей, хәрби дан почмагы Республика бәйгесендә кагнашуны оештыру.	ел саен	Мәгариф бүлеге	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау
22	«Ажаган» хәрби-патриотик уенын үткәру	ел саен	Мәденият бүлеге. Мәгариф бүлеге. Хәрби комиссариат. Яшьләр сәясәте һәм спорт бүлеге	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау	гариза нигезендә финанслау

	буенча рубрика булдыру		редакциясе	финанслау	финанслау	финанслау	фина
--	------------------------	--	------------	-----------	-----------	-----------	------